

Baggrundsnotat om Lov om miljøvurdering af planer og programmer

1. Hvad er lovhjemlen og hvad er linket til Planloven?
2. Hvornår skal der udarbejdes en screening?
3. Hvad skal en screening indeholde?
4. Hvornår skal der udarbejdes en miljøvurdering?
5. Hvad skal en miljøvurdering indeholde?
6. Hvordan er klagemulighederne?
7. Hvem udarbejder miljøscreeninger og miljøvurderinger?

Lovens formål

Miljøvurderingsloven (Lov om miljøvurdering af planer og programmer) er en lov, som implementerer et EU-direktiv. Loven har til formål at sikre, at myndighederne vurderer de miljømæssige konsekvenser og belyser mulige alternativer, mens planer og programmer udarbejdes og sikre, at offentligheden inddrages i processen. Udarbejdelse af miljøscreeninger og miljøvurderinger skal ses som et redskab, der skal bidrage til at tilvejebringe et bedre beslutningsgrundlag. Loven har et bredt miljøbegreb og en bred definition af relevante interessenter. Miljøbegrebet i loven omfatter: Biologisk mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab og kulturarv, herunder kirker, kirkeomgivelser, arkitektur, arkæologiske hensyn og bevaringsværdier. En samlet afvejning af alle disse hensyn skal medvirke til opbygge et bedre beslutningsgrundlag.

Loven indeholder ikke i sig selv krav om tilladelse eller godkendelse men alene krav til procedurer og indhold af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer og programmer. Derfor kan en miljøvurdering ikke i sig selv forhindre vedtagelse af en plan eller et program. Hvilke miljømæssige konsekvenser, som kan tillades, reguleres af anden lov. Det vil sige, at der kan vedtages planer og programmer af politiske, økonomiske eller andre grunde, som er vurderet at have en væsentligt (negativ eller positiv) indvirkning på miljøet, hvis miljøkonsekvenserne ikke strider imod anden lovgivning. Til gengæld kan en plan eller et program erklæres for ugyldigt, hvis der mangler at blive udarbejdet en miljøscreening eller en miljøvurdering.

Relation til Planlov

Miljøvurderingslovens samspil med planloven er, at der er obligatorisk pligt til at udarbejde en miljøvurdering for planer og programmer indenfor fysisk planlægning og arealanvendelse med mindre, der er tale om planer og programmer for mindre områder på lokalt plan, eller der er tale om mindre ændringer i et eksisterende plangrundlaget. Det vil altid være en konkret vurdering om en plan eller et program, omhandler ”mindre områder på lokalt plan” eller ”mindre ændringer i plangrundlaget”. Listen med obligatorisk miljøvurderingspligt fremgår af lovens bilag 3 og 4, se bilag 5.

Udgangspunktet for planlovens plantyper er, at der er obligatorisk miljøvurderingspligt ved revision af en kommuneplan, herunder også kommuneplantillæg, hvor der foretages arealudpegninger, hvorimod der kun er pligt til at miljøscreene lokalplaner. Kommuneplanstrategier er som

udgangspunkt ikke omfattet af loven, da denne type af strategi normalt ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægsprojekter.

Miljøvurderingslovens rækkevidde

Det er vigtigt at være opmærksom på, at miljøvurderingslovens rækkevidde er bred og rækker langt ude over planloven. Det fremgår af loven, at andre planer og programmer, som fastlægger rammer for fremtidige anlægsprojekter, der kan få væsentlige indvirkning på miljøet, også skal miljøvurderes. Det vil altid bero på en konkret vurdering, hvilke planer og projekter, som falder ind under denne bestemmelse, men det betyder, at der kan være planer og programmer, herunder også politikker, som skal miljøvurderes.

Det er ikke betegnelsen ”plan” eller ”program”, der er afgørende for om et dokument skal miljøscreenes eller miljøvurderes, men derimod indholdet. Det afgørende vil være om dokumentet har en karakter eller et indhold, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser i almindelighed eller aktiviteter, der kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse arter. Det vil sige habitat-, fuglebeskyttelses- og Ramsarområder eller Bilag IV-arter.

Fagbegreber: Miljøscreening og miljøvurdering

Miljøvurderingsloven indeholder to fagbegreber i forhold til miljøvurderinger, henholdsvis miljøscreening og miljøvurdering. Se bilag 2 for sammenhæng mellem screening og miljøvurdering.

En screening er en forundersøgelse af, om en plan eller et program forventes at få væsentlige miljøpåvirkninger. Kriterier for en miljøscreeningsafgørelse fastlægges af loven og kan ses i bilag 3. Der er ingen krav i loven, om hvordan en miljøscreening skal udformes, men Varde Kommune anvender et screeningskema, hvor lovens kriterier er angivet og hvor relevante miljøpåvirkninger i forbindelse med realiseringen er kommenteret og vurderet.

En miljøvurdering skal udarbejdes enten, hvis miljøscreeningen konkluderer, at realiseringen af planen eller programmet forventes at få væsentlige miljøpåvirkninger eller, hvis der er obligatorisk miljøvurderingspligt. En egentlig miljøvurdering består af en miljørapport, en sammenfattede redegørelse og et overvågningsprogram. Miljørapportens indhold fastlægges af loven og kan ses i bilag 4 og kriterierne for en afgørelse kan ses i bilag 3. Ved behandling af en miljøvurdering i det politiske system i Varde Kommune, vil der ved politisk behandling af planforslag være en miljørapport og et overvågningsprogram. Ved den endelige vedtagelse af en plan eller et program vil der også være en sammenfattende redegørelse, som opsummerer, hvorledes miljøvurderingen og de gennemførte høringer af den endelige plan eller program har påvirket planen/programmet samt det endelige overvågningsprogram.

Klagemuligheder

Udgangspunktet for klagemuligheder efter Miljøvurderingsloven er, at afgørelser kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som den enkelte plan eller det enkelte program er vedtaget efter.

For planer udarbejdet og vedtaget efter Planloven betyder dette, at planlovens klagemuligheder gælder for miljøscreeningers afgørelser og miljøvurderinger i henhold til lokalplaner, kommuneplantillæg og kommuneplanrevision. Ifølge planloven kan der kun klages over retlige spørgsmål. Det vil sige, at der kan klages over spørgsmål om planens lovlighed, herunder dens lovlige tilvejebringelse. Det er vigtigt at være opmærksom på, at det er et retligt spørgsmål, om miljøvurderingslovens bestemmelser, herunder om mindstekravene til en miljørapport er opfyldt. Der kan derimod ikke klages over planens hensigtsmæssighed eller rimelighed.

Klageberettiget er: Miljøministeren og øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker samt landsdækkende foreninger og

organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen.

Miljøvurderingsloven indeholder også en selvstændig klagemulighed, hvis en plan eller et program ikke er udarbejdet efter en lov eller den pågældende lov ikke indeholder klagemulighed. Ifølge miljøvurderingsloven kan der ligeledes kun klages over retlige spørgsmål og klageberettiget er identisk med planloven.

Ansvarlig for udarbejdelse

Team Plan og Byudvikling er ansvarlig for udarbejdelsen af miljøscreeninger og miljøvurderinger i forbindelse med lokalplaner, kommuneplantillæg og revision af kommuneplan. Team Plan og Byudvikling har derfor også den koordinerende rolle, men oftest vil udarbejdelsen af en miljøscreening eller miljøvurdering foregå i samspil med relevante fagpersoner fra øvrige teams, herunder specielt Natur og Park, Miljø, Teknik.

